

هریک از شما که منکری دید آن را با دستش تغییر دهد، پس اگر نتوانست با زبانش آن را تغییر دهد و اگر نتوانست با دلش آن را (بد بداند)، و آن ضعیف‌ترین (مرتبه‌ی) ایمان است

از ابوسعید خُدَری رضی الله عنه روایت است که گفت: شنیدم که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: «مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيُعَيِّرْهُ بِيَدِهِ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ، وَذَلِكَ أَضْعَفُ الْإِيمَانِ»: «هریک از شما که منکری دید آن را با دستش تغییر دهد، پس اگر نتوانست با زبانش آن را تغییر دهد و اگر نتوانست با دلش آن را (بد بداند)، و آن ضعیف‌ترین (مرتبه‌ی) ایمان است.»

[صحیح] [رواه مسلم]

پیامبر صلی الله علیه وسلم به تغییر منکر بر حسب توانایی امر می‌کند؛ و منکر هر آن چیزی است که الله و پیامبرش از آن نهی کرده‌اند. بنابراین هرگاه منکری دید، واجب است تا در صورت توانایی با دست آن را تغییر دهد (تغییر عملی)، و اگر توان تغییر آن با دست را نداشت، آن را با زبانش تغییر دهد، چنانکه مرتکبش را نهی کند و زبان منکر را به او یادآوری کند و به جای آن شر، او را به خیر و خوبی راهنمایی کند؛ و اگر از این مرتبه نیز ناتوان بود، با دلش آن را تغییر دهد یعنی منکر مذکور را بد بدارد و عزم جدی داشته باشد که هرگاه نتوانست، آن را [عملاً نیز] تغییر دهد. و تغییر با دل، ضعیف‌ترین مراتب ایمان در تغییر منکر است.

<https://sunnah.global/hadeeth/fa/show/65001>

النجاة الخيرية
ALNAJAT CHARITY

